

jeg sige, ikke alene paa de halvottende Tusinde socialdemokratiske Vælgere i Randers-Kredens; men jeg tror ogsaa paa Socialdemokratiets Vegne, skønt jeg jo ikke i denne Forbindelse er Ordfører, at vi har glædet os ved at høre om de Forslag, som Regeringen har bebudet at ville fremsætte, og at Regeringen ganske uanset det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Befindende vil finde fuld og loyal Støtte ude omkring blandt socialdemokratiske Vælgere.

Jeg vil henstille til den højtærede Undervisningsminister, idet jeg betragter Spørgsmaalet om det kongelige Teaters Udvidelse som et Fremtidsproblem, foreløbig at have sin Opmærksomhed rettet paa at give Provinsen Andel i det Kulturgode, som det kongelige Teater er. Der siges jo med Rette, at der maa Penge til den Slags Formaal saavel som til Mergelbaner, men man kan ikke forlange, at Provinsen skal have den samme Interesse heri, naar man i den Grad som nu afskærer den fra at faa Del i dette Kulturgode. Vi har jo haft enkelte Gæstespil, som Regel kun med en eller to af det kongelige Teaters Personale og saa i øvrigt Statister. Hvorledes er det med disse Forestillinger i Provinsen? Det er saaledes, at det er fabelagtige Priser, der forlanges, naar man endelig har en saadan Adgang til at se en eller to eller flere af det kongelige Teaters Personale. Derfor vil jeg henstille, at man søger en Udvej, hvorved det kongelige Teaters Personale faar en Pligt til ogsaa at vise Provinsen Resultaterne af det Kulturarbejde, som koster Staten, altsaa ogsaa Provinasianerne, saa mange Penge, og gøre det paa en saadan Maade, at den almindelige Befolkning, Arbejder- og Middelstanden, ogsaa har Raad til at se, hvad de har at fremvise.

Med Hensyn til Administration kan jeg maaske slutte med at sige dette, at der tror jeg heller ikke, Regeringen behøver at lade sig anfægte af de mange Formaninger, som har lydt fra Modstandernes Side, heller ikke det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Omtale af „Naalestikpolitikken“, thi jeg tror, de fleste vil give mig Ret i, at kan de Herrer af Højre — undskyld, det konservative Folkeparti — og Venstre ikke deltage i et „Danmark leve“, saa bør de i alt Fald ligesom den tidligere Opposition, de nuværende Regeringspartier, forholde sig i Ro, saaledes som vi gjorde, naar før i Tiden Kongedømmet og Grundloven i sin nuværende Skikkelse skulde forherliges. De Herrer bør gøre det samme. De bør virkelig komme til Rette med sig selv om, at nu er det en Gang Socialdemokraterne, indtil

næste Valg i alt Fald, som har Magten, og som bør have Ret til at angive Tønen, og kan de Herrer derfor ikke deltage i et „Leve Danmark“, hvilket maa beklages, bør de i alt Fald undlade at lave Skandalescener, som kaster et komisk Skær over Rigsdagens højtidelige Aabning.

Dahlgaard: Den højtærede Socialminister har i Sommer bebudet, at han i denne Samling agtede at fremsætte for det høje Ting Forslag om en Nyordning af Forholdet mellem Industriens Arbejdere og Arbejdsgivere. I den Anledning vil jeg gerne udtrykke min Glæde over, at denne Sag nu endelig føres frem til Forhandling her i Rigsdagen. Jeg tror, det vilde have været overordentligt lykkeligt, om det var sket paa et tidligere Tidspunkt. Jeg tillod mig under Finanslovbehandlingen i 1920 at pege paa, at det da burde ske. Men saadanne Tanker kunde jo ikke finde Ørenlyd hos de Partier, der den Gang var kommet til Magten. Da Krigen var endt, toges disse Spørgsmaal op til Forhandling og Undersøgelse næsten i alle de andre europæiske Lande. Det var, som om Sindene indenfor alle Befolkingslag var opladt for Erkendelsen af, at det Grundlag i social Henseende, som vor Tids mægtige industrielle Udvikling var bygget op paa, ikke længere var holdbart, og paa forskellig Vis i de forskellige Lande kastede man sig nu i de følgende Aar ud i Undersøgelser og Forsøg med Hensyn til en Nyordning paa dette Omraade. Og selv om Kriseaarene og tillige den politiske Reaktion i mange Lande senere har hemmet den Bevægelse, som her var opstaaet, er Forholdet dog dette i Øjeblikket, at de fleste Lande staar med Erfaringer, indvundne dels gennem Lovgivning, dels i det praktiske Liv paa disse Omraader, eller man staar i andre Lande med en grundig Udredning af Spørgsmaalet. Herhjemme var de 4 Aars Styre under Ministeriet Neergaard en Hindring for, at noget lignende kunde ske, og derfor staar den danske Lovgivningsmagt i Virkeligheden mere uforberedt i disse Spørgsmaal, end Tilfældet er i noget andet Land, og jeg har den Formening, at det er overordentlig beklageligt, for Sagen er dog den, at udenom Problemet kommer man ikke. Man maa erkende, at den moderne industrielle Storbefdrift opretholder Former for Arbejdernes Stilling i Bedriftslivet, der grunder sig paa Produktionsforholdene, som de var i længst forsvunden Tid, Former, der har deres Rod i den Tid, da Tilstanden i de forholdsvis smaa Bedrifter var den, at Svenden stod overfor